

Това проучване е извършено по проект "Информирани и толерантни", който се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

За повече информация, посетете страницата на www.ngogrants.bg

София

Анализ на резултатите от проучването за информираност относно човешките и граждански права, изборен процес и престъпност и правораздаване

Човешки права

Човешките и гражданските права са по-скоро обект на общата култура, отколкото на по-задълбочено познаване, показват данните от проучването на Икономедиа. Повечето анкетирани не различават човешките от гражданските и потребителските права. Само частично е знанието за това коя институция, кои права защитава.

По-голямата част от анкетирани са скептични към работата на правозащитните организации и смятат, че хората в България не познават добре правата си. Като основни начини за подобряване на текущото състояние на нещата се считат наличието на леснодостъпна информация и започване на първоначално запознаване с правата още в училище.

Данните

Само 7,5% от анкетирани са посочили, че познават в детайли човешките и гражданските си права. Почти трима от всеки четири (72%) декларират, че са запознати с правата си само в основни линии и ако се наложи да предприемат конкретни действия ще трябва да потърсят допълнително информация. Може да се предполага, че тези хора считат за базови познанията, които имат на база на разговорите на тема права в публичното пространство.

Идентичен е дялът (70%) на хората, които признават, че са запознати само с някои от институциите, които защитават човешки или граждански права. Тук също е валидна хипотезата, че става дума за познаване на институции обговаряни в

обществото - напр. Комисията за защита на потребителите. В подкрепа на това е и фактът, че всеки трети от анкетираниите (32%) е подавал жалба в тази комисия. За сравнение делът на писалите до омбудсмана е 6%, а до комисията за азщита на личните данни е 5%. Почти един от четирима (23%) признава, че почти или изобщо не е наясно коя институция кои права защитава. При младите хора до 35 г. този дял е дори 26%.

След изброените данни не е изненада, че почти при една трета от анкетираниите (30%) е имало случаи, в които са съжалявали, че не познават по-добре правата си. Тук има съществена разлика между вземащите решения, при които този дял е 23% и младите хора до 35 г. при които той достига цели 37%.

посочили че институциите се справят зле) считат, че е необходимо да има лесно достъпна информация и че подготовката по темата с прават трябва да започва още в училище.

Малко над две трети (68%) от всички участници в проучването се съгласяват с твърдението, че човек трябва да прочете много закони за да е запонзат с правата си, което е трудно. Затова не е изненада, че 87% посочват, че имат нужда от удобно представена информация за правата. Близко двама от всеки трима (62%) искат медиите да насочват към ресурси с информация за правата и защитата им. Почти всички (90%) от анкетираниите смятат, че медиите трябва да изнасят повече информация по темата с човешките и гражданските права (от тях 66% напълно съгласни и 24% донякъде съгласни).

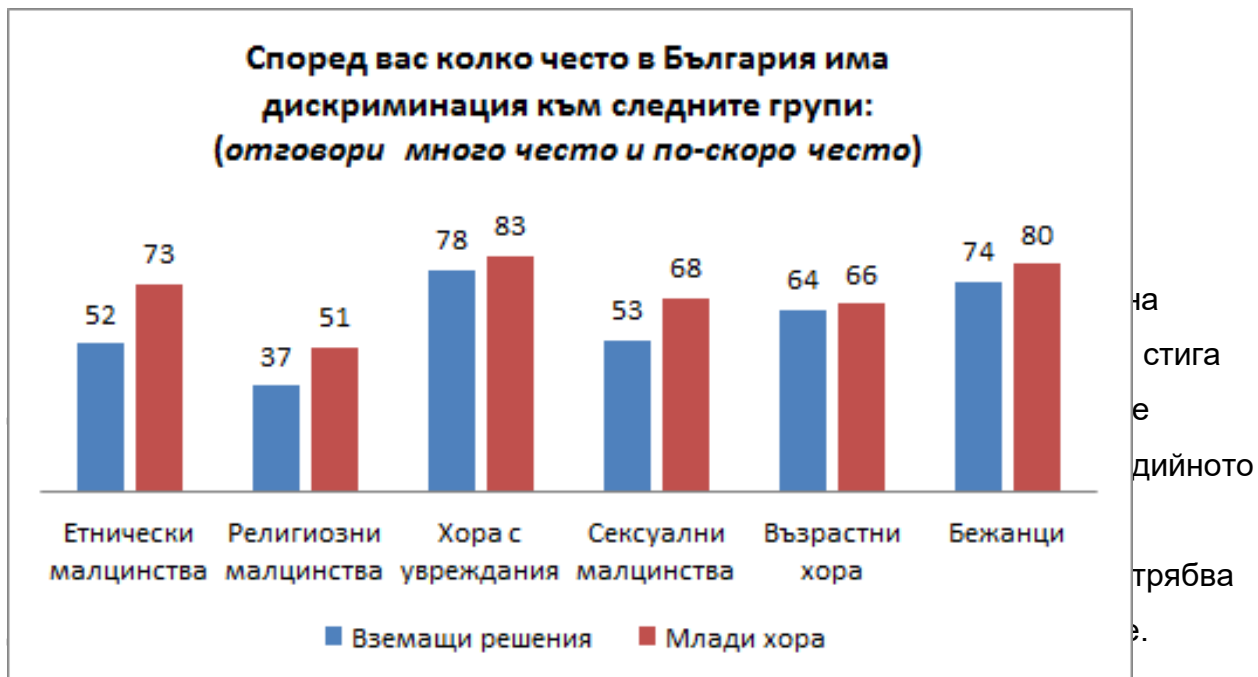
чени от 68% от
дебатите (52%) и
авяне на
дите хора този
и на много
адите хора,
възможности пред

Гледни точки към дискриминацията

Данните от проучването показват интересно възприятие по темата за дискриминацията при младите до 35 г. и при вземащите решения. Попитахме всички участници дали според тях в България има дискриминация по отношение на етноси, религиозни малцинства, възрастни хора, хора с увреждания, хора с различна сексуална ориентация и бежанци.

Данните показват, че като цяло младите хора имат по-висока чувствителност към социалните несправедливости, като в някои случаи разликата между тях и вземащите решения достига до над 20 процентни пункта. Такъв е примерът с етническите малцинства, за които 73% от младите считат че често или по-скоро често са дискриминирани, докато същия дял при вземащите решения е 52%.

Двете групи се доближават най-много в мненията си по отношение на това дали има дискриминация спрямо възрастните хора у нас. Графиката илюстрира много добре приликите и разликите по тези въпроси.

критичното мнение към циркулацията на информация по двете теми не е само по отношение на медиите. Над половината (57%) от анкетираниите не смятат, че институциите у нас информира достатъчно добре обществото за нивата на престъпност.

Ярък символ на оценката за институционално безсилие е мнението на 95% от анкетираниите, че в България много дела започват шумно, но завършват без осъдени.

Голямата част от респондентите имат интерес към темата - цели 84% считат, че трябва да има информация за издадените присъди, като разликите между младите и вземащите решения са незначителни.

Три четвърти от участниците (73%) искат да знаят и какви престъпления се извършват в района, в който живеят. Предвид факта, че тази информация е с пряко отношение към личната сигурност на хората, високата степен на интерес е нормална.

половината (49%) от всички респонденти, а при младите хора делът е още по-висок, като достига 58%. Според данните, участниците в анкетата считат дори за още по-важно да има информация до какво води отказът от гласуване - делът на съгласните с това твърдение е 68% сред всички и 74% сред младите.

Като цяло оценката на анкетирания за важността на изборите и противоречивите резултати на въпросите за изборния процес показват дефицит на информираност. Като се има предвид, че преди всички избори има засилени информационни кампании, това може да се приеме за симптом на недоверие към кампаниите, организаторите, комуникационните канали или друго. Причините могат да са и много по-дълбоки, но това би било предмет на специализирано проучване конкретно в тази насока.

Във всеки случай желанието за информираност и осъзнаването на важността на информацията трябва да бъдат адресирани правилно. В противен случай има риск обърканите по изборните въпроси понастоящем, в бъдеще да се превърнат в незаинтересовани, от което обществото само ще загуби и то много.

в този процес. На
и на медиите, от
ят утвърдително.
информация. От
за собствеността

Проучването е проведено в периода 3-15 юни сред 453 участници от онлайн панела за проучвания на Икономедиа, в който понастоящем има регистрирани над 33 000 участници.

За целите на настоящото проучване, е използвана случайна извадка с допълнителна квота (booster), в която респондентите са подбрани според заложените в целите на проучването критерии: да са млади хора (до 35 години) и/или да са вземащи решения (ръководители на средно и високо ниво).

Във финалните данни 41,8% от цялата извадка са вземащи решения (хора на управленска позиция в работата си), което е 50,3% от всички работещи. Делът на младите хора до 35 г. е 47,4%. Между двете групи има припокриване, като 34,7% от вземащите решения са едновременно и млади хора.

Отделно са идентифицирани т.нар. уязвими групи, представители на които също са включени в извадката. Такива са хора без личен доход (4,8%), като цяло в лошо материално състояние (10,8%), както и такива, които са били обект на дискриминация заради етническа принадлежност (4,4%), религия (1,3%), увреждания (4%) и различна сексуална ориентация (2,2%).

Контактът с респондентите е осъществен чрез имейл покани. За реализиране на проучването е използвана платформата Limesurvey (<https://www.limesurvey.org/>), която дава възможност за получаване на уникални отговори (по един от всеки контакт) и предоставя възможност за контрол на целия процес по провеждане на проучването.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Икономедиа и Фондация "Капитал" и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

За повече информация, посетете страницата на www.ngogrants.bg

